

సింద

- బేతనప్పలి బోస్

అమెరికాలో వున్నా, ఆంధ్రాలో వున్నా, పండుగల్ని మర్మిషావడం సుబ్బారావు తత్తుం లోనే లేదు.

“నాగుతించి పట్టించుకోిక పొయావో..... జాగ్రత్త నేనేమిటో నా పవరు ఏమిటో..... మానవుల దగ్గరనుండి ముక్కోటి దేవతల వరకూ తెలియనిచి కాదు” అని చెప్పే వినాయక చవితిని మర్మిషావడమా?

అమెరికాలో పని సొలబ్బం కోసం, సొమవారం నుండి శుక్రవారం మధ్యలో పడ్డ పండుగల్ని, వారం చివరకు తోసేయడం ఆనవాయితి. వాతావరణం మరియు ఇతర పరిస్థితుల వల్ల అప్పటికి, ఆ పండుగ జరుపుకోవడం కుదరక పోతే, ఆ పైవారానికి పోష్టపోను చెయ్యడం అతి సాధారణం.

కానీ సుబ్బారావు అలాకాదు ఘుడియలు, విఘుడియలు లెక్క జాసుకున్నాడు. టంచన్గా ఉదయం ఏడో గంటకు వినాయకపూజ జరిగిపోవాలి. కాలెండరు ప్రకారం, పండుగ వారం మధ్యలో పడింది. అయితే ఏమిటి? టైమ్, చాలా చక్కగా, భేఘుగ్గ కుబిలి పోయింది. ఏడో గంటకు పూజ అయిపోతే, కొడుకు

హారి సూక్లలు టైమ్కి. తన ఆఫీస్ టైమ్కి గాని ఇబ్బంది లేని ముహూర్తం.

మరునాడు - చవితి రోజు ఉదయం, పదుగంటల సమయం. పన్నెండు సంవత్సరాల కొడుకు పాలిని లేపే ప్రయత్నంలో వున్నాడు సుబ్బారావు. లేవనుగాక లేవను అని పేచీ పెట్టాడు హరి. లేవడం కష్టం, డాడ్ అని సర్పుకు పడుకున్నాడు. పెందరాళే కొడుకును నిద్ర లేవడం సుబ్బారావు సహనానికి పలిచ్చే అయింది.

అప్పటికే స్నానం ముగించి అటు వచ్చిన శాంత “నాన్నా, హరీ, లేరా” అంటూ వంటగబి షైపు నడిచింది, ఆగకుండానే. వేరే మాట లేకుండా, హారి లేచి కూర్చున్నాడు.

శాంత సుబ్బారావు భార్త. సౌమ్యరాలు. గంభీర మూర్తి. మిత్రభాషిణి. సుబ్బారావుకు ఎప్పుడూ ఆశ్చర్యమే. తను అరచి ఫీపెట్టినా, వినని కొడుకు - వాళ్ళమ్మ “నాన్నా” అని అన్న ఒక్క మాటతో సెట్ రైటు అయిపోతాడు.

ముఢుటగా, ముగ్గురూ కూర్చున్నారు పూజకు. వినాయక చవితి కథా పుస్తకం చదివాడు సుబ్బారావు. అర్థం కానిచి అయినా అమ్మమీద ప్రేమ వల్లో, తండ్రి మీద భయం వల్లో కథని శ్రద్ధగానే విన్నాడు హరి. ఆయురారోగ్య సుఖసంతోషాలతో పాటు ఎలాంటి నిందలూ రాకుండా చేయమని వినాయకుణ్ణి ప్రార్థించాడు సుబ్బావ్. పూజ ముగిసింది.

పూజ కోసం చేసిన ఉండ్రాళ్ల, వడపప్ప, బ్రేక్ ఫాస్ట్ గా తిన్నారు ముగ్గురు.

School Busలో హరి సూక్లలుకి వెళ్ళాడు. భార్తకు ఔచేప్పి ఆఫీసుకు వెళ్లాడు సుబ్బారావు. పని మీద ధ్వనం కుదరలేదు మనసంతా గతవారంలో జరిగిన సాహితీ సదన్సులో కొన్న “భరాగో ।। 6” గొప్ప సినిమాపాటల సంకలనంతో నిండిపోయి వుంది. టైమ్ కుదరక, ఇంతవరకూ, పేకెట్ బిపెన్ కూడా చెయ్యలేదు.

సీల్లో అనేజీగా కబిలాడు. అటు ఇటు చూశాడు పిచ్చిగా. అవసరం అయినప్పుడు, ఆఫీస్లో లేట్ అవర్ప ఎలాగూ వుంటాడు, పని ముగించేదానికి. ఈ రోజు వినాయక చవితి. ఎప్పుడో సాయంత్రం ఇంటికి వెళ్లి టైమ్కి చవితి చందుడు వద్ద అనుకొన్న కన్నించే

ప్రమాదం వుంది. చెడుచూడిద్దు, వినొద్దు, మాటల్లాడిద్దు అన్నట్లు తెలిసి ఎందుకు రిస్యు తీసుకోవడం?

వుండబట్ట లేక, వాళ్ళ బాస్తో, ఒంట్లో బాగాలేదు అనిచెప్పి, మధ్యాహ్నం మూడో గంటల్లా ఇల్లు జేలిషయాడు సుబ్రావ్. భార్తకు పాలో చెప్పి, సోఫాపైపు నడిచాడు. సోఫా వెనుకనే వున్న కిటికీ కర్మన్ పూర్తిగా మూసేశాడు, ముందు జాగ్రత్తగా. హామ్మియ్యు చంద్రుణ్ణి చూడవల్లిన ఆపద తప్పింది. కంప్యూటర్లో bugs వచ్చినప్పుడు ఏదో విధంగా ఫిక్సు చేసుకోవడం మామూలే. అది మిషను ప్రాభ్లమ్. నింద అనేబి మనిషి ప్రాభ్లమ్. ఫిక్సు చేయడం కష్టం. అలా అనుకుంటూ కూర్చున్నాడు విగ్రాంతిగా.

భార్త ఇచ్చిన కాఫీ చప్పలిస్తూ, “భరాగో” సినిమా పాటల పాకేజ్ బిపెన్ చేశాడు. పుస్తకం చూడముచ్చటగా వుంది. కవర్ పేజి వెనుక పేజ్ లామినేట్ చేసివుంది. బాండ్ పేపరు మీద ముద్రణ ముచ్చటగా వుంది. రెండు పేజీలు తిప్పగానే “భరాగో”ఫోటో, ప్రక్కనే “సుఖుక్షేయాలు” అన్న టైటిల్ తో ముందు మాటలున్నాయి. కష్టసుఖాలు అన్న మాటని ఈయన తప్పిరాశారే అనుకుని, తీపి అలసట కలిగేటంత ఆత్రంగా చదవడం ప్రారంభించాడు సుబ్రావ్.

కొంచం చలివిన తరువాత “బిపిక లేని వాళ్ల టీని వదిలేసి ప్రక్క పేజీల్లోకి వెళ్లిషావచ్చు” అని “భరాగో” ప్రాసినట్లుగానే, పాటల పట్టికలోకి వెళ్లాడు. “సీతాకుల్యాణం” హరికథని ఎంచుకొన్నాడు మొదటి పాటగా. పండుగరోజు, పుణ్యం, పురుషార్థం అంటే మాటలా!

సీతాకుల్యాణం పాటలో - నాయనలారా, ఇది సీతా కుల్యాణ సత్కారం. సీతాదేవి స్వయంవరానికి ముల్లోకాల నుండి విచ్చేసిన వీరాధివీరుల్లో అందరినీ ఆక్రించిన దివ్య సుందర మూర్తి ఎవరయ్యా అంటే, “రఘు రాముడు, తీరాముడు”

అంతవరకూ బాగానే అనిపించింది సుబ్రావ్కు. అందం అందరినీ ఆక్రమిస్తుంది. అందాన్ని ఆరాధంచడంలో తప్పులేదు, కావాలని కోరుకోవటంలోనే వుంది.

....అలా విజయం చేస్తున్న తీరామ చంద్రుణ్ణి, బిరకంట చూసినదై, చెంగటనున్న చెలికత్తెతో, “ఎంత నాగునుగాడే, మనసింతలోనే దోచినాడే.... శ్వామలాభి రాముని జూడగ నామది వివశమాయే నేడే” అని పరవశంతో పొడుతుంది.

అది బాగానే నచ్చింది సుబ్రావ్ కి.

....అక్కడ స్వయంవర మండపంలో, సభాసములతో జనకుడు “ముక్కంటి వింటి నెక్కిడ జాలిన .... ఎక్కటి జోదును నేడు, మక్కల మీరగ వరింబి మల్లెల మాలపైచి పెరాడు” అని ఛాలెంజ్ చేయడం సుబ్రావ్ కి నచ్చలేదు. సీతాస్వయంవరం అన్నప్పుడు, సీతాదేవి స్వయంగా తన మనసులో కోరుకొన్న మనిషి మెడలో మాల వేసినట్లుయితే, న్నాయంగా వుండేబి. మొదటి చూపులోనే సీతాదేవి మనసు తీరాముడి వశం అయిప్పుడు - ఏ కాకాసురుడో, బకాసురుడో, రావణాసురుడో విల్లు విచినట్లుయితే, అతనికి సీతాదేవి భార్త అయివుండేబి. మనసు ఒకరికి తనుపు మరొకరికి! చ చ సుబ్బారావు మనసు ఏదోలా అయిపోయింది.

బిరగా, వంటగబిపైపు చూశాడు. వంట చేస్తున్న శాంత వెనుక భాగం కన్నిస్తుంది. సీతాదేవి టైమ్ కి, ఇప్పటికి పెద్దతేడా లేదసిపిస్తుంది. “భుజబలం” చూపించ గలిగినవాడు “సీతాదేవికి” భర్త, మామగాలిచ్చన “కట్ట బలం” నచ్చిన వాడు “శాంత”కు భర్త. అక్కడ బలం, ఇక్కడ ధనం. సీతాదేవి మనసు జనకుడు పట్టించు కోలేదు. శాంత మనసు వాళ్ల నాన్న పట్టించుకోలేదు. తన కంటే ముందు, శాంతను పెళ్లిచూపులకు వచ్చిన వాళ్లలో శాంత మనసుకు నచ్చిన వాడు ఎవరని ?

ఎప్పుడూ శాంత చెప్పలేదు. తను అడగలేదు. ఎందుకని అడగలేకపోయాడు? కాలేజీలో వున్నప్పుడు “కట్టం లేకుండా పెళ్ల చేసుకుంటాను” అన్న మాటలు, “పెళ్లిలో కట్టం లేకుండా తాళి కట్టను” అన్న మాటలు గుర్తాచ్చాయి సుబ్రావ్కి. మాటలకు మహాత్ముడు చేతలకు పాపాత్ముడు. చెప్పరాని అశాంతితో మనసు వికలమైయింది.

వంటగబిలో పని చేస్తున్న శాంత కూడా పాట వింటునే వుంది. శాంత ఇలా అనుకుంది. సీతాదేవి ఒక విధంగా అద్యప్పమంతురాలు. భావస్వాతంత్రంతో పక్కనే వున్న చెలికత్తెతో నయనా మనసులో మాట చెప్పుకుంది. వ్యక్తిస్వాతంత్రం, భావస్వాతంత్రం, ఆర్థికస్వాతంత్రం, స్వాతంత్రం అంటే కూడా తెలియని వాళ్ల, రామాయణ కాలం నుండి, నేటివరకూ, కారణాలు ఏమైనా కోకొల్లలుగా వున్నారు.

బాల్యం మీరకుండానే, ఆడపెల్లలకు పెళ్లిశ్శు జరిగి పోవడం, ఆయుషుతీరకుండానే బలవంతంగా చనిపోవడాలు, చంపబడడాలు, ఆడబి అంటే ఆస్తితో

సమానం, ఎవ్వలి కంటా పడకూడదన్నట్లు బురభా ధరించే నిర్దాంధనలు, బురభాలు వేసుకొంటే కాలేజీల్లో సీట్లు ఇవ్వకణివడాలు, మతమనే మంచి మాటలు చెప్పవల్సిన ప్రీస్ట్లోలే, లేతమెగ్గలుగా వన్న ఆడపెలల్లిన మానభంగాలు చేయడం, చిన్న చిన్న ఆడపెలల్లిన వయసుతో సంబంధం లేకుండా ఎగబడి కొనుక్కుని వోతున్న ఆరబ్హపీట్ ఆగడాలు ..... పతితులు, భ్రష్టులు ఎలా పుడతారో, చెప్పక చెప్పే ఈ సమాజం తీరు చూస్తుంటే ఆ సీతాదేవికి కోరుకున్న మనిషితో పెళ్ళి కావడం అన్నది అధ్యప్పమే మరి.

వికలమనస్కుడై కూర్చున్న సుబ్బారావు హరికథ అయి పోయి, ఇంకా వేరే పాటలు కూడా అయిపోతుండడం గమనించుకోలేదు. అంతలో బయట బస్టు ఆగిన శబ్దం విని టేపు ఆపుచేశాడు.

మధ్యప్పాం, స్కూలు అయిపోవడంతో హరి ఇంటికి వచ్చాడు. సుబ్బారావుని చూస్తూ, హాయ్ డాడ్ అంటూ -- శాంత దగ్గరకు పెళ్ళి హగ్గ ఇచ్చి - అమ్మా, నేను ఆడుకోవడానికి వెళ్లేదా ? అని అడిగాడు.

“ఉదయం తొందరగా లేచావుగడా. హాఁ వర్ష చేసుకో. ముందుగా లెక్కలు చేసి డాడీకి చూపించి, చెక్ చేయించుకో. డాడే కూడా తొందరగా ఇంటికి వచ్చారు. ఈరోజు కానేపు చదువుకుని, తిని, తొందరగా సిద్ధపో“ అంటి.

అమ్మా మాట హరికి మంత్రం. ఇష్టోఇష్టోలతో నిమిత్తంలేదు. అలాగే అంటూ, పెట్టించి తిని, హాఁ వర్ష చేసేదానికి కూర్చున్నాడు.

ఏదో లోకంలో వన్న సుబ్బారావుని ఎవరో కుదిపి నట్లయి కళ్ళతెలిచాడు. ఎదురుగా హరి నిలబడి వన్నాడు. “ఐ యామ్ డన్ విత్ మాత్ డాడ్“ అన్నాడు.

అంత తొందరగానా! అన్నాడు సుబ్బావ్ ఆశ్చర్యంగా. ఆన్నర్ చెక్ చేసి, గుడ్, మరి నీ workout పేపరు చూపించు, ఎలా సాల్పు చేశావో చూస్తాను“ అన్నాడు. “work out“ అఖ్యరలేదు. ఆన్నర్ కావీ చేసి, మాత్ ముగించాను“ అన్నాడు హరి.

సుబ్బారావు మనసు అదోలావుంది. పుండు మీద కారం అన్నట్లుగా, ఖయ్యమన్నాడు హరి మీద. “work out పేపరు అంటే backup కావీ లాంటిటి. అటి లేకణితే నీకు problem ఎలా solve చేయాలో ఎప్పటికీరాదు. మళ్ళి చేసి step by step ఎలా solve చేశావో చూపించు“ సుబ్బారావు గద్దించాడు.

హరి మొగంలో కోపము, ఏడుపు రెండూ కలిసి వచ్చేలా వున్నాయి. ఎర్రని మొఖంతో “డాడ్, ఉదయం వినాయక పూజ చేశాం. అప్పుడు మీరు వినాయకుడు ఎంత శక్తిపరుడో ఎంత యుత్కిపరుడో అని మెచ్చుకొన్నారు. ముల్లోకాల ప్రదక్షణ కోసం కుమార స్వామి, నెమలి వాహనం వేసుకొని, రయ్యన బయలుదేరితే, వినాయకుడు మాత్రం తల్లిదండ్రుల చుట్టూ మూడు సార్లు తిరిగి “ముల్లోకాలకు మీరే తల్లిదండ్రులు, మీచుట్టూ తిరిగితే, మూడు లోకాలు తిరిగినట్టే“ అని చెప్పినప్పుడు శివపార్వతులకు ఆనందంతో మతులు పోయాయని చెప్పొవు.“

వినాయకుడు workout లేకుండా ముల్లోకాలు యాత్ర చేస్తే, అటి ఎంతో గొప్ప విషయంగా మెచ్చుకున్న మీరు - అదేవిధంగా తక్కువ టైమ్ లో సులువుగా math చేస్తే ఎందుకు మెచ్చుకో లేక పోతున్నారు నన్ను? పైగా కోపం. డాడ్, మీరు చెప్పేటి ఒకటి చేసేబి మరొకటి. మీదంతా డబుల్ స్టోండర్స్. హిపోక్రెస్ “అంటూ విసవిసా నడిచిపోయాడు హరి.

సుబ్బారావుకు నోట మాట రాలేదు. శాంత హరి వెనకాలే వెళ్లి ఏమి చెప్పించో తెలియదుగాని ఏశబ్దం వినిపించలేదు సుబ్బారావుతు. అంతా నిశ్శబ్దమే. భోజనానికి లేవాచ్చు అని పిలిచేవరుకూ నిశ్శబ్దమే.

ముగ్గురు భోజనాలకు కూర్చున్నారు. హరి వైపు చూశాడు సుబ్బారావు. మీతో మాటల్లాడడం నాకు ఇష్టం లేదన్నట్లుగా వుంది వాడి వైపులి. తలవంచుకు తింటున్నాడు. వాడిలో రోజుా వుండే పఱపారు మీసమంత లేదు. పండుగ రోజున తొడుకు మీద కోపగించుకోవడం సుబ్బారావుతు తనమీద తనకే కోపం వచ్చింది.

ముద్దు ముద్దు మాటలతో మైమరపించే హరి, చిట్టి పాట్లో ఆటలతో అలలించే హరి ఇలా భీన్చుడై కూర్చోవడం చూస్తుంటే - తండ్రిదగ్గర పిల్లలకు భయం వుండాలని చెప్పే శాంత మీద కోపం వచ్చింది.

చదువు, సంధ్య, ఉద్ధోగం, హాఁదా, డాబు, దర్శం అని సేల్చించే సంఘనీతినియమావళి మీద కోపం వచ్చింది.

మనుషులు ఇలానే వుండాలి అని పెట్టిన కట్టుబాటు మీద, ఎన్నోతరాల నుండి వస్తున్న (మూడు) నమ్మకాల మీద చెడ్డకోపం వచ్చింది.

కొడుకును దగ్గరకు తీసుకొని గుండెలకు హత్తు కొండామన్న కోర్చె ఎంత బలంగా వున్నా - కుల్చీలో నుండి లేవసేకుండా సుబ్బారావుని కట్టిపడేసిన “డిసిఫిన్” అన్న రక్షసి మీద మహా కోపం వచ్చింది సుబ్బారావుకు.

సిశ్శబ్దాన్ని భంగపరుస్తూ, శాంత సౌమ్యంగానే అడిగించి. “అయితే భరాగో పాటలు ఎంతకు కొన్నారు” అని. చెప్పాడు సుబ్బార్.

ఆదీలా చూసించి సుబ్బారావు కళ్ళలోకి. ఆ చూపంటే సుబ్బారావుకు భయం. ముల్లులా గుండెలో గుచ్ఛుకుంటుంది. ఈ మధ్య అది మరీ లోతుగా వెళ్లి, ఎక్కుడా ఆగను అన్నట్లుగా వుంది.

మాట్లాడితే, పోత్తుడు మని చూస్తున్నాడు. గుండెల్లో బరువు తగ్గించే చాన్న సుబ్బారావుకు ఎప్పుడూ ఈయలేదు, ఇప్పుడూ ఈయలేదు శాంత.

క్రిందటి వారం, పాపింగ్ కి వెళ్లినప్పుడు ఓకేసులో వున్న అందమైన చీరను ఆస్క్రిగా చూస్తున్న శాంతతో, చూస్తే చూశావుగాని, కొనమని అడగొద్దు అని పోచ్చ రించాడు. అది 25 డాలర్ల అందమైన Binny Silk Saree.

(అంకితం: గురుతుల్చిడు, స్నేహశీలి స్వదీయ శ్రీ కిడాంబి రఘునాథ్ గార్లు)

అప్పుడు కూడా ఇదే చూపు. ముల్లు చూపు. మాటలకు అందని నింద. మహానింద. ఎన్నో అర్థాలు స్ఫురిస్తాయి ఆ చూపులకు.

స్ఫోట్టీ, వినాయకా, పుస్తకంలో వున్నట్లు సేకథ చబివాను. పూజ చేశాను. చవితి చంద్రుణ్ణి చూడలేదు. మరి ఎందుకు నాకీ బాధ? ఏమిటి నీ లీల? అనుకుంటూ, అలవాటుగా తల ఆకాశం వైపు త్పిప్పి, ఈ రోజు ‘చవితి’ అని జాపకం వచ్చి, చటుక్కున తలదించేసుకున్నాడు.

జాట్లు పీక్కుందాం అనుకున్నాడు. నీటగా వున్న డైనిగ్ టేబుల్ ముందు అలా చేయడం నాగరికత కాదని, జాట్లువీక్కే లేకపోయాడు.

పోల్ విత్ మానర్స్, నాజాట్లు నా జష్టం, పీక్కుంటే ఏం అనుకున్నాడు.

నితితంగా సుబ్బారావునే చూస్తున్న శాంత కళ్ళలోకి చూసి, భార్య పిల్లల ముందు జాట్లువీక్కేవడం సభ్యత కాదు అనుకొని రెండవ సారి కూడా జాట్లు పీక్కేలేక పోయాడు..... సుబ్బారావు.

DENTISTRY FOR THE ENTIRE FAMILY

Member of ADA, NJDA & AEGD

DENTAL ILLUMINATIONS

Madhavi V. Kadiyala, DDS & Associates

General and Cosmetic Dentistry

- Digital Radiography X-Ray with Less Radiation
- Oral Hygiene, Sealants, Fluoride
- Bonding, Porcelain Veneers & Lumineers
- Teeth Whitening
- Periodontal Treatment
- One Visit Root Canals
- Metal Filling Replaced with White Restorations
- Surgical & Non Surgical Extractions
- Porcelain Crowns, Bridges & Complete Dentures

Walk-ins & New Patients Welcome

Please Call For Appointments at Two Convenient Locations

660 Princeton Meadows

Shopping Center,

Plainsboro Road

Plainsboro, NJ 08536

609-275-9688

Hopewell Crossing

800 K Denow Road

(Next to Stop & Shop)

Pennington, NJ 08534

609-303-0571

ramkolluri@yahoo.com